

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. I. Vtrùm Angeli voluntas ita sit libera, ut in purâ naturâ contra
naturalem rectitudinem peccare potuisset.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

VII.
Ex Patribus ostenditur, Angelos inaequales inaequalem gratiam primo, creationis instanti accepisse.

Hoc etiam docet S. Damascenus & S. Dionysius affirmans distributionem Hierarchiarum & ordinum in Angelis fieri pariformiter secundum excessum naturae & gratiae: quod lib. de caelesti Hierarchia, c. 6. à præceptore Paulo didicisse se profitetur. Unde ibidem: *Prima, inquit, Hierarchia sicut est perfectior reliquis, ita primoribus Dei splendoribus (gloriae scilicet & gratiae) majori propinquitate conjuncta est; sicut autem Suarez hic, lib. 5. cap. 10. n. 14. & alii, qui di-*

cunt Angelos gratiam primo instanti dependenter à propria dispositione accepisse, hic consequenter affirmat eos auxilia tunc inaequalia habuisse, ita ut hic ordo & inaequalitas gratiae, toto tempore & viae hinc, & gloriae in patria persistat, sic etiam dicere possumus nos, Deum eo modo illorum intellectus & voluntates semper movisse, ut sicut inaequaliter gratiam primo creationis instanti acceperunt, ita & inaequaliter deinceps auxerint.

Inaequalitas gratiae in via, persistit in patria.

DISPUTATIO LXXIX.

De peccato Angelorum.

SECTIO PRIMA.

Vtrum Angeli voluntas ita sit libera, ut in pura natura contra naturalem rectitudinem peccare potuisset.

I.
Angeli in hoc statu potuissent pro quovis instanti vel bene, vel male agere.

DISPUTATIONE 76. sect. 2. ostendimus, voluntatem Angeli sibi relictam, ita indifferentem esse ad bonum & malum, ut quamdiu in via extitit, alterutrum amplecti potuerit, & consequenter vel bene

agere, vel peccare, idque sive mortaliter sive venialiter, etiam primo creationis instanti. Iam itaque inquirimus, utrum idem contigisset si Angelus in pura natura fuisset creatus, sine ulla elevatione ad gratiam, & præcepto positivo, ac lege supernaturali.

II.
Nulli sunt Angeli natura sua mali.

Suppono contra Manichæos, Priscilianum, & alios hæreticos, quos refert & damnat Concilium Bracharense primum, can. 6. & Leo Papa Ep. 91. nullos esse Angelos naturam suam malos: Manichæi enim duo statuebant prima principia, & ex iis alterum summè malum esse aiebant, ac mala omnia per se solum efficere. Hoc verò principium ulterius dicebant, non à Deo substantiam suam, naturaliter malam accipere, sed eam habere à se: quod etiam docuerunt Priscilianistæ asserentes diabolum naturam suam malum, nullum habuisse sui auctorem, sed è tenebris per se emerisse. Unde & Angelos aliquos statuebant per se malos, & à se sine ullo sui principio existentes. Porphyrius etiam inter alios errores, quosdam demones posuit naturam suam fallaces, & malos, ut refert S. Augustinus lib. 10. de Civit. cap. undecimo.

III.
Nulla creatura est à se, nec natura sua mala.

Hæc tamen sententia & falsa & hæretica est; omnia enim à Deo creata sunt, & bona: Angeli autem suo arbitrio facti sunt mali. Unde præter Concil. Bracharense citatum, hoc definiit Concil. Lateranense sub Innocentio, & habetur cap. Firmiter de summa Trinitate. *Diabolus inquit & alii demones à Deo quidem naturam creati sunt boni, sed ipsi per se facti sunt mali.* Quare ulterius in Concil. Carthag. 4. inter alios fidei articulos ei proponi solitos, qui Episcopus erat ordinandus, unus fuit, *An crederet quod diabolus, non per conditionem, sed per arbitrium factus sit malus.* Deinde, non potest aliquid naturaliter esse in se malum quoad substantiam, multò minùs quoad aliquam operationem; hæc enim si naturalis sit, & necessaria, mala moraliter esse non potest, nec Angelos reddere peccata dignos. In hanc proinde sententiam accerrimè

Dæmones creati sunt boni, & per suum arbitrium facti sunt mali.

invehuntur Patres omnes, tamquam & fidei & naturæ lumini contrariam.

Prima itaque sententia ait, licet Angelus, si ad statum supernaturalem eleveatur, possit peccare, imò de facto multi peccaverunt, si tamen, inquit hi auctores, in pura natura relinqueretur, ita esset natura sua determinatus quoad specificationem ad bonum honestum, ut non posset, eo relicto, velle aliquid turpe, adeoque in naturalibus deficere peccando non posse: ita Durandus, Capreolus, Cajetanus Ferraria, & multi ex recentioribus Thomistis.

Secunda tamen & probabilior sententia affirmat Angelum, etiam naturam suam relicto, liberum esse quoad specificationem circa bonum & malum, ita ut quodvis amplecti, & in quamcumque velit partem suo se arbitrato inflectere possit, proindeque & in pura natura peccare: ita Scotus in 2. disp. 23. q. unica, Ockam, Gabriel, & alii. Suarez lib. 3. cap. 7. Molina, Arrubal, & alii.

Probatur hæc sententia primò: defacto enim peccaverunt Angeli contra lumen rationis, & consequenter contra legem naturalem; posito namque quòd Deus eorum naturam ad ordinem & finem supernaturalem eleverit, & ejusmodi præcepta imposuerit, tam est evidenter contra lumen rationis iis non obtemperare quam mentiri, aut aliud hujusmodi præstare; tam enim evidenter dicitur lumen naturale esse in supernaturalibus Deo obtemperandum, posito quod imponantur ejusmodi præcepta, ac in naturalibus. Deinde demones jam multa præstant contra lumen & dictamen rationis, mentiendo, homines decipiendo, & ad peccata pertrahendo, ergo & in pura natura isthæc præstare possent, cum non minùs perfectè jam ista videant dictamini rationis adversari, quam vidissent in pura natura; jam enim cognitionem habent æquè perfectam, ac in pura natura habuissent, vel ante peccatum habuerunt, saltem quoad scientiam naturalem.

Licet etiam, cum modò sint in statu damnationis, & summè desperatione æternæ felicitatis, maximumque conceperint odium Dei, habeant varia incentiva ad peccandum, quæ in statu puræ naturæ non habuissent; sicut tamen hæc incentiva non ita impellunt eos ad peccandum, quin possint absolute non peccare, ita cum in pura natura fuissent liberi, potuissent absolute hæc & similia peccata committere, cum eadem ratio convenientiæ vel disconvenientiæ potuisset iis in eo statu eadem claritate proponi, qua modo, sicque eadem in iis fuisset simpliciter libertas & potentia in pura natura, quæ jam est ad hæc peccata admitenda.

IV.
Dicunt nonnulli Angelos in pura natura creatos non potuisse peccare.

V.
Probabilior est Angelum, in pura natura creatum, potuisse peccare.

VI.
Angeli de facto peccaverunt contra lumen rationis, ergo & hæc præstare potuissent in pura natura.

Dæmones jam multa præstant contra naturam luminis contrariam.

VII.
Dæmones, quamvis plurimum jam habeant ad peccandum incentiva, absolved tamen possunt non peccare.

SECTIO